

NAGYVÁRAD

Főszerkesztő HEGEDÜS NANDOR

Feladó szerkesztő MARÓT SANDOR

A kisebbségek hathatósabb védelmét várják az európai államoktól

Berből jelentik: Az interparlamentáris Unió háromnapos világpolitikai vitája nem a legjobb színben tüntette föl a celeteurópai új államok kisebbségi politikáját. Grubetz cseh delegátus a cseh kisebbségi támadásokról azzal zárkozott el, hogy az új államoknak időre van szükségük és csak azután szentelhetnek több figyelmet a kisebbségeknek.

Igen békés szellemben beszélt Dembinszky, a lengyel kiküldött és az olasz delegátus. A kisebbségek védelmében több beszéd hangzott el. Így rendkívül figyelemmel hallgatták Lukács György magyar delegátus újabb beszédét, aki kijelentette, hogy Magyarország mindig öröködni fog elszakadt fainak jogai fölött és sohasem szűnnek meg figyelmeztetni a Népszövetséget a jogsérelmek sorára.

A csehországi németek sérelmét Ledehur és Medinger képviselők tolmácsolták és óva intették a nemzetközi közvéleményt a kisebbségi jogelkobzásokkal szembeni közönytől. Mert a panaszkönyvben — úgy mond — a béke kockáztatásának veszedelem rejlik. Egyébként valamennyi szónok helytelenítette azt, hogy az interparlamentáris Unió keveset foglalkozik a kisebbségek helyzetével.

Az interparlamentáris Unió berni gyűlésén később a kisantant kiküldötték azt a kijelentést tették, hogy a kisebbségek elégedetlensége a magyar irredenták agitációjának műve. A magyar kiküldöttek ez ellen tiltakoztak és azt válaszolták, hogy az adatok bizonyítják, hogy az utódállamok kormányzati ténykedései idézik elő az elégedetlenségeket. Djuvara román delegátus a gazdasági világszolidaritásról szóló vita kapcsán azt említi meg, hogy az erdélyi magyar irredentizmust hajlandó okmányokkal és fényképekkel igazolni. Elnök kéri, hogy maradjon a tárgynál. Hrusovszki cseh delegátus a cseh politika körvonalaival vázolta ezután. Dragomirescu román kiküldött a mai európai helyzet történelmi kialakulásáról beszélt.

fordulva, a következőket mondja: Ön meg akarta várni a ruhr-vidéki helyzet javulását. Ez a helyzet azonban a mi számunkra egyre rosszabbodott. Ha Londonban nem egyeztek volna meg, a német ipari vállalatoknak újabb engedményeket kellett volna tenni, vagy pedig a Ruhr-vidéket még jobban el kellett volna zárni.

Miután a vitát 262 szavazattal 13 ellen lezárták, a demokratikus baloldal által benyújtott napirendet, amely a kormánynak a londoni megállapodások alkalmával tanúsított magatartásáért bizalmat szavaz, 204 szavazattal 40 ellenében elfogadták.

Berlin, augusztus 27. A londoni javaslatok kérdésében a birodalmi gyűlés tegnapi vitája sem hozott tisztulást. A lapok szerint azonban egyet mindenesetre bizonyosra lehet venni azt, hogy a német nemzeti párt a maga tagjaival szemben semmiféle kényszert sem fejt ki.

A Berlinből érkezett jelentések nagyon pesszimistikusak. Ezek a hírek már tegnap beható vita tárgyai voltak a kamara folyosóján. A reggeli lapok berlini levelezői vagy a birodalmi kormány bukását, vagy a birodalmi gyűlés feloszlását várják.

Nyolcszázmillió frank kölcsönt kap Románia Franciaországtól

Mi a célja Bratianu pénzügyminiszter külföldi útjának?

A Dimineata írja: A sinaiai minisztertanácsban Duca klügyminiszter kijelentette, hogy Bratianu Vintila pénzügyminiszterrel, aki a francia Royalban nyaral szeptember 1-je és 5-ike között Genfben fog találkozni. Diplomáciai körökben erről a következőket mondják:

Találkozni fog a román pénzügyminiszter Herriot-val és folytatják a Londonban már megkezdett tárgyalásokat. Bratianu Vintila kifejti, hogy a reparációs kvótából Romániát igazságtalanul részesítették. De Genfben találkozik a pénzügyminiszter Hymans belga klügyminiszterrel és Lepreux-val a Belga Nemzeti Bank alkormányzóival. Innen Párisba utazik Bratianu. Ez volt ugyanis főcélja külföldi útjának. A francia tőkét akarja együttműködésre felhívni. Tájékozódni akar a francia pénzügyi helyzetről és a franciákat tájékoztatja a román viszonyokról. Bratianu azt hiszi, hogy a külföldet sikerül meggyőzni az új gazdasági törvények helyességéről, beavatottak szerint azonban ez nehezen fog menni, hiszen a külföld alaposan ismeri az itteni viszonyokat.

Végül tárgyalni fog a pénzügyminiszter egy nagy francia pénzeszoporttal, a bonok szanalása céljából, a pénzeszoport 800 milliófrank kölcsönt ajánlott fel. Ez a pénzeszoport előzőleg már tárgyalta Tancered Constantinescu kereskedelmi miniszterrel is és valószínű, hogy ezt a kölcsönt sikerülni fog nyelvetni.

Poincaré a londoni határozatokról

A francia szenátus ülése — Németország rejtett gazdagsága

A francia szenátusban megtartotta Poincaré nagy beszédét a londoni határozatokról. Beszédében mindenekelőtt megállapította, hogy a Ruhr-vidékből eredő nagy bevételek nyilvánvaló bizonyítékai Németország rejtett gazdagságának. Ezt a körülményt a szakértők véleményük megalkotásánál nem hagyták figyelmen kívül. A Dawes-terv elfogadása alkalmassabb a szövetségesek közötti egyetértés helyreállítására, mint annak idején a Bonar Law-féle tervezet volt és ennél sokkal előnyösebb is. A Dawes-terv számol a német adósság növekedésével és a jövőteli bizottságtól teszi függővé annak megállapítását, hogy a németek mulasztást követtek el. Ezenkívül produktív moratóriumot állapít meg, amellyel szemben produktív zálogokat ír elő, míg egyidejűleg a német adósságokat kereskedelmi alapra helyezi. Mindazonáltal

nem lett volna szabad a már meglevő zálogokat az ígéretek bevalóságának ideje előtt kiadni a kézről.

A Ruhr-vidék megszállása nélkül nem lehetett volna elérni, hogy Németország a vasutakat külön ellenőrzés alatt álló speciális szervezetnek adja át. Nem akarja a londoni konferencián elért eredményeket kisebbíteni. Minden francia egyetért abban, hogy a háborút el kell kerülni és csupán az alkalmazandó módokra nézve térnek el a vélemények egymástól. Poincaré nagy elismeréssel nyilatkozott Herriot bátorságáról és munkájáról.

ról és ismételten rámutatott arra, hogy ő is elfogadta a szakértők tervezetét.

Poincaré beszédére Herriot miniszterelnök azonnal válaszolt és azt mondta, hogy a

valóságban csak Franciaországnak válhatik javára a döntőbírósi eljárás.

Poincarének arra a megjegyzésére, hogy Herriot úgy érvel, mintha a jövőteli bizottságot már eltemették volna, Herriot miniszterelnök azt válaszolta, hogy a jövőteli bizottságnak megmarad a beavatkozási joga.

Poincaré rövid szünet után a Ruhr-vidék kiürítésének kérdésére tért át, a melyet úgy jelölt meg, mint a londoni konferencia legkellemetlenebb kérdését. Herriot, — mondta Poincaré — július 12-én kijelentette, hogy ezt a kérdést Londonban nem fogják érinteni. Maga Stresemann is beismerte, hogy a gazdasági kiürítés után is fennáll még a katonai megszállás lehetősége. Poincaré szerint a korlátozott megszállás fentartása szükséges.

Az egész londoni mű sikere Németország őszinteségétől függ. Reméljük, hogy a német demokrácia a tegnap megkötött egyezményt inkább tiszteletben fogja tartani, mint amennyire tiszteletben tartotta a császári Németország a háború előtti szerződéseket. A szerződés keresztyüvitele nélkül nincs béke. Franciaország tudatában van a maga igazának és jogának és erről a jogáról nem mondhat le!

Herriot miniszterelnök Poincaré felé

A tenkei és körösszegi parasztok földigényeik kielégítését kérik

A benszülőttek a kolonizáció ellen

Tegnap délelőtt több csoportban parasztok, földművesek várakoztak kihallgatásra Popovici dr. prefektus előszobájában. És ezek a falusi delegációk szinte naponként váltakoznak. Különösen a határzónák lakói járnak sűrűn panaszkodó delegációba dr. Popovici prefektushoz, akinek igazságos gondoskodását jól ismerik és tőle várják a megoldást.

A biharmegyei falvakban igen sok panasz merült fel az agrárreform végrehajtása ellen. Különösen tekintélyes azoknak a száma, akik valamilyen okoknál fogva kimaradtak, vagy kihagyattak az igényjogosultak névjegyzékéből.

Az agrártörvény álláspontja az, hogy azé legyen a föld, aki képes arra, hogy megművelje. Furcsa tehát, hogy ezek a szerencsétlenek, akiknek az élete hozzá van kötve a földhöz, aki a föld műveléséből él, ne kapjon földet és továbbra is nincstelen maradjon. Az az erős kiszagdaosztály, amelyet az agrártörvény az állam alapjául akart, csak nehezen épülhet így ki. Továbbra is egy igen tekintélyes emberreteg marad a földműves szegények, nyugtalan, vándorló emberek, akik egyáltalában nem lehetnek hasznára az államnak.

De a legtöbb helyen még nem elégtételt ki a házhelyigényeket sem, ez pedig az építkezést hátráltatja és a lakáshiányt elősegíti.

A parasztküldöttségek legnagyobb része erre hívja fel a prefektus figyelmét és bizonyos, hogy dr. Popovici, aki olyan súlyt helyez az agrárreform igazságos végrehajtására, megoldást fog találni. A tulkaik és körösszegi parasztok is ilyen kérelemmel járultak a prefektus elé, aki megígérte, hogy megvizsgálja az ügyüket.

Igen nagy meglepetést szerzett az a rendelkezés, amely egycsapásra megszüntette az összes bérleteket és obstekeket. Nagyon sok földre igényjogosult van, akik az obstekek keretén belül nyerték kielégítést és mivel azt hitték, hogy ez a bérlet át fog menni a tulajdonukba, nem is jártak utána, hogy az igényjogosultak névjegyzékébe felvegyék őket.

Most, hogy megszűnnek a bérletek és obstekek biztosra vették, hogy földigényeiket ki fogják elégíteni. Különösen a tulkaik parasztok, akiknek érdekében dr. Lascu Demeter országgyűlési képviselő is interveniált illetékes helyen reménykedtek, hiszen a község határában a „Motocultura” több ezer hold földet bérelt. Érthető volt tehát a meglepetésük, amikor arról értesültek, hogy a bérletekből és obstekekből felszabaduló földet a telepeseknek adják. A parasztság ez ellen az elhatározás ellen élesen tiltakozik. Ugy volt, hogy tegnap Nagyváradra érkezik Cioianu fő művelésügyi államtitkár, aki majd megvizsgálja a helyzetet és dönt a vitás ügyekben. Az államtitkár utazása azonban úgy látszik elmaradt és ezért a begyűlt parasztság előtt dr. Popovici prefektus kijelentette, hogy legközelebbi bukaresi útja alkalmával úgy a föld és házhelyigénylő parasztok, mint az obstekek tagjainak kérelmét támogatni fogja a miniszter előtt.

Mit vallott a Ciordas meggyilkolásával gyanúsított Magos József

V.

Abban a cikksorozatban, mely dr. Ciordas meggyilkolásának körülményeivel foglalkozik, különös érdeklődésre tarthat számot a dr. Ciordas meggyilkolásával gyanúsított Magos József vallomása.

Magos József előadása szerint Keresztes Gyula tengerész őrmester, akinek olyan nagy erőt kifejező rideg arca volt és Kautz gyalogos őrmester kapták a parancsot Ciordas és Bolcas előállítására. Ő az utcán éppen hazafelé indult, mikor Őrmössy főhadnagy segéd-tisztal találkozott, aki felszólította menjen nézze meg miért nem jönnek már Ciordassal. Ő maga mellé vett két katonát s azzal ment Ciordas-hoz, ahol éppen akkor haladt fel a lépcsőn a két őrmester. A két katonát elküldte, jelen volt a letartóztatáson és Ciordassal a két őrmesterrel együtt felment a parancsnokságra.

Alig hogy megérkeztek Egy Lajos és Kis altisztek hozták már dr. Bolcas is.

Őrmössy főhadnagy azt mondta már késő van, haza mehetünk. Többen eltávoztunk, csak a két őrmester, a foglyok s a főhadnagy segéd-tiszt maradtak a főszolgabírószobájában.

Másnap az irodában megkérdezte Szabó Jenő irnoktól, hogy hova lett a két ügyvéd és Szabó azt mondta, hogy Őrmössy főhadnagy kiküldte őket Lunkára Hankóczy főhadnaghoz nyomozás végett.

Napokon át senki sem tudott semmit, majd az a hír terjedt el, hogy Ciordas és Bolcas megszöktek az őrmesterek kezéből. Ugyanezt mondta Őrmössy főhadnagy is, aki szitkozódott, hogy így vigyáznak a foglyokra. A katonák között azonban az a hír járta, hogy szökés közben mindkettőt lelőtték. Semmitéle bizonyíték nem merült fel azonban arra, hogy Ciordas, vagy Bolcas szökni akartak volna. Berettyóújfaluban már az a hír volt a katonák között, hogy

Keresztes Gyula és Szolcsay őrmesterek lőtték le a két román ügyvédet. Ezért Magos megkérdezte Keresztes Gyula őrmestert, aki előtte bevalotta, hogy ő lőtte le a két belényesi ügyvédet és ékszereikkel együtt Lunkán eltemették.

(A halottakat tényleg ékszereikkel együtt találták meg, nem volt kirabolva.) De szigorúan megtiltotta, hogy beszéljenek az esetről. Keresztes Magyarországon van, de úgy hallotta többször járt Erdélyben is.

Nagy óvatossággal jártak el a kivégzésnél és titkolták, de a csapat katonái sejtették már, hogy nem szöktek el Ciordas és Bolcas, hanem kivégezték őket. Még pedig kegyetlenül és barbár módon.

A kihallgató parancsnok még egy fontos kérdést tett fel Magos Józsefnek:

— Ki rendelte el Ciordas és Bolcas letartóztatását?

— Nem tudom biztosan, hogy a Katonatanács, vagy valamelyik parancsnokság. Én azonban nem kaptam parancsot a letartóztatásra, tehát azt nem is foganatosíthattam. Engem csak azért küldött a segéd-tiszt, hogy a letartóztatásra kiküldött őrmestereket sürges-

sem, hozzák már Ciordas drt a kihallgatásra?

Ennyi adatot tudtam összeszedni a Ciordas dr és Bolcas kivégzésének, illetve a még állandóan folyó nyomozás mostani helyzetéről.

Azok, akik az embertelen kivégzést végrehajtották, aligha mernek Románia területére lépni, sem azok, akik a letartóztatást elrendelték.

Ez idő szerint még csak a Mindenható lát Magos szívébe, szavai igazságába, mert a vizsgálat még február óta nem jutott el addig sem, hogy a vádiratot felépíteni lehetett volna rá.

A belényesi magyarok még ennyit sem tudnak, amennyi e tudósítás keretében áll, a katonai parancsszó az ő lámpavilágukat is kioltotta esti 10 órára és éppen ezért fáj, mely sebet szur az olyan kijelentés, mint amelyet a Mosoiu tábornok tiszteltetére rendezett banketten mondott egy román lelkész:

— „Nem tudok kezét fogni belényesi magyarral, mert nem tudom, nem szarad-e rajta a Ciordas és Bolcas vére és nem lehet szó egyértelműről, míg megbosszulva nincsenek.”

És ezen a banketten azonnal felállott Mosoiu tábornok s stentori hangja messzi dübörgötte el a megszívlelendő igazságot:

— „Minden eszmének vannak martirjai” és el kell feledni a véres napokat s arra kell törekedni, hogy egymás megbecsülésével, közösen dolgozzanak a haza javára s kerülni kell minden olyan kijelentést, amivel más nemzetiségű polgártársainknak fájdalmat okoznánk. Ha a bűnösök előkerülnek, ugyanis elveszik büntetésüket.

P. Gy.

KEPES ELEK

orvosi kötszerész, Sas-passa 20. szám

Saját készítményű **SÉRVKÖTŐK, HÁSKÖTŐK,** speciális kötszerek, női és férfi övszerek

Női felöltők ruhák és pongyolák

legolcsóbban a „MODEL” áruházban, Str. Vlahuța (Szt. János-utca) 6. szám

Dr. Dralle Parfüme illuziói, Mallatine krém és puder, Nyárfahajvíz, Illuzion

kőnívíz, Shampoon stb. stb.

béke-minőségben ismét kapható az összes drogeriákban és illatszertárakban

Főraktár: FARKAS ISTVAN Apolló-drogeria.

SUCHARD
KAKAO
FELÜLMULHATATLAN

Dorian Terrasse és Dorian-filmszínház

9 órákor

6 órákor

Ma csüörtökön

Vigjáték műsor

Hét évig nem lesz szerencsém

5 felvonásban.

Fatty elszökik hazulról

Amerikai burleszk 2 felvonásban.

Váradai Albert párisi rajzai

A kiállítás ünnepélyes megnyitása

Hosszu és gondos előkészületek, körültekintő és izléses berendezkedés után a napokban, augusztus 31-én délelőtt ünnepélyes keretek között nyílik meg a Helikon állandó képiállítása Bratianu (Szaniszló) utca 1. számú, három díszes termet lefoglaló helyiségében. Ismeretes az is, hogy az ünnepélyes megnyitás Váradai Albert kiállításával kezdődik. A legragyogóbb nyugati nevek közé befutott váradai művészt most fölfedezni neveltséges volna. Váradai kvalitása zsenialitása előtt a legnagyobb elismeréssel adózott a világ legdelikátabb izlésű népe: Páris közönsége. A komoly és mély tanulmányok hosszú sorait szentelte Váradai Albert művészetének méltatására a legdisztingváltabb francia kritika. Ki ne tudná, hogy szinte az elérhetetlenséggel határos: idegen, pláne kis országból származó művészek Párisba bejutni. És ez Váradinak tisztán csak ragyogó művészetével fényesen sikerült. Páris belső életét, a bulvárokat, híres művészek, írók portréit hozza a művész ceruzája Nagyvárad közönsége elé. A sajtó-megnyitás e hó 29-én, pénteken délelőtt lesz.

Megdrágul a hus, a liszt, a kenyér

Azok az általános szímtomák, amelyek már a nyár derekán előrevetették Románia gazdasági életében árnyékukat, kezdenek megvalósulni. A drágaság fokozatosan tért hódít s szinte programszerűen tör elő az összes piacokon.

Nyilvánvaló, hogy itt főként a gazdasági élet természetzerű megnyilvánulásairól van szó. Azonban minden ily alkalom, amikor a drágulás rohamos lépéseket vesz, alkalmas arra, hogy a konjunktúra mármár szerencsére lehervadt lovagjait újabb tettekre sarkalja. Azt hisszük, hogy ettől tartani ma még nem kell, de a közönségben meg van a szándék, hogy ellene támadjon minden indokolatlan árdrágítási mozgalomnak.

A nagyváradai árvizsgáló hivatalhoz, amelynek dr. Vostinár főjegyző h. polgármester az elnöke, a mészárosok és a pékek fordultak a tegnapi napon áremelési kérelemmel.

A mészárosok a marha-sértés-hus és zsir árát mintegy 15 százalékkal akarják emelni, a pékek a mai buzaáraknak megfelelő kenyérárak megállapítását kérik.

Ugyancsak árnivellálást óhajtanak a lisztkereskedők is. Összességben kifejezve, az áremelési tendencia így fest, marhahus az eddigi 24—26 leivel szemben 28—30 lei, sertés-hus 44—46 leivel szemben 48—50 lei. A zsir ára kilónként 8 leivel szökne fel, ha az árvizsgáló hivatal helyt ad a kérvényezőknak.

A lisztkereskedők a vagon buza 80—82 ezer leis árfolyamára való hivatkozással igényelnek más árakat. Az agrárreform s a rossz termés a gabonapiacra egyre jobban érzékelhető. A pékek kérelme a fekete kenyér kihagyásával, — mely megtartja a részben 7 leis árnívót — valószínűleg szigorban teljesítést nyer. Ugyanez a helyzet a lisztkereskedelemben, míg a huspiacra nagyobb áremelkedés aligha várható. A mészárosok áremelési kérelmét ugyanis az árvizsgáló bizottság egyelőre megfontolás tárgyává tette. Megfontolást is érdemel.

Elköltözni!

Vaskóhból kiutasítottak hat családot

Indokolás:

Fentnevezett egyének nem állandó alkalmazásuak, nem szakmunkások, nincs keresetük, helyüket és állásukat bennszülött emberek is betölthetik, nincs vagyonuk, nincs itt helyük, nincs is reáruk szükség.

Vaskóh, 1924. augusztus 18.

E. Köszeghy,
jegyző.

Barutia,
primar.

Néhány nappal ezelőtt azt a tudósítást juttatták el hozzánk, hogy Vaskóh község képviselőtestülete hat egyént — köztük több családost ember — határozatilag a község elhagyására kényszerített. Nem adtuk hitelt a híreknek. Nem is lehet azt elhinni, hogy román állampolgároknak megtiltsák, hogy mely községben lakjanak. Nem éljük a röghöz-kötöttség jogbágykorszakát, amikor a szabadköltözködés tilos volt és mindenki ott volt kénytelen lemorzsolni az életét, ahol a földesúr vagy a hatóság megengedte. Nem adtuk tehát hirt a vaskóhi kiutasításokról. Most azonban kénytelenek vagyunk elhinni a híhetlent is, mert előttünk fekszik a közgyűlési határozat. Ez a határozat szó szerint a következőképpen hangzik:

Jegyzőkönyv

felvetett Vaskóh község képviselőtestületének 1924. július 11-én tartott rendkívüli ülésén.

A községi jegyző tudomására hozza a képviselőtestületnek, hogy Buchwald Farkas kolozsvári születésű izraelita Vaskóhba költözött ebben az évben, kárpitos, de munkája, keresete nincs. Freiberg Sándor izraelita vallású 1923. év óta lakik Vaskóhban, munkás a Vasile Negru cégnél, Simon Béla született Nagyszombatban (Magyarország) 1904-ben, lakik Vaskóhban 1923. óta tisztviselő a Vasile Negru cégnél, Berger Dezső született Munkácson (Csehszlovákia) 1894-ben, izr. vallású, házass. tisztviselő az „Industria de lemne din Beius” cégnél és lakik Vaskóhban 1923. óta Schwartz Jenő János született Fonácán 1897-ben, izr. vallású tisztviselő a fakitermelő vállalatnál és 1923. óta lakik Vaskóhban, Schreiber Sándor született Komáromban (Csehszlovákia) 1875-ben, házass. tisztviselő az „Industria de lemne din Beius” cégnél, lakik Vaskóhban 1924. óta — ezek egyike sem kérte eddig sem a letelepedési engedélyt, sem a községi kötelekbe való felvételt.

Határozat.

A községi képviselőtestület egyhangúlagelhatározza, hogy egyáltalában nem engedélyezi a fenti egyéneknek a községi kötelekbe való felvételt, nem engedi meg, hogy letelepedjenek, tehát azt sem, hogy a községben lakjanak és felszólítja őket, hogy e határozat kézhezvétele után 15 nappal távozzanak el Vaskóh községéből.

A határozat elolvasására első pillanatra is meggyőző mindenkit arról, hogy a vaskóhi képviselőtestület román állampolgárokkal szemben alkalmaz olyan rendszabályokat, amelyekkel idegen állampolgárokkal szemben lehet élni. De akkor sem a képviselőtestület joga ez. A vaskóhi képviselőtestületnek joga van ahhoz, hogy megtagadja az illetőségi bizonyítvány kiadását, vagy a letelepedési engedély kiadását, de semmiképpen nincs joga ahhoz, hogy lakosokat száműzzön a község területéről. Hogy csak egy eklatáns példát ragadjunk ki: kiutasítanak egy Schwartz Jenő nevű egyént, aki Fonácán született. Fonáca tudvalevőleg egy vaskóhi járásbeli község. Nem felháborító önkényeskedés-e megparancsolni, hogy valaki ne lakhassék Vaskóhban, mert Fonácán született. Schwartz Jenő tisztviselője egy vaskóhi vállalatnak. Ha ez a határozat megállana, akkor egy vaskóhi vállalat sehonnán az ország területéből nem szerezhetne magának tisztviselőt, csak Vaskóhról. Középkori felfogás ez.

Voltak azonban más vaskóhi lakosok, akiknek megengedték, hogy Vaskóhban maradjanak, ha bizonyos illetéket fizetnek. Így Klein Ferenc kereskedőre 50.000, Schwartz Miksa szatócsra 20.000, Weisz Zsigmondra 10.000, Adonyi Antalra 5000 és Schön Jenő piaci árusra 2000 lei letelepedési díjat vetettek ki.

Ötvenezer lei — egy vaskóhi letelepedésért? Egész csinos összeg. Ilyen summát még Nagyváradon sem követeltek soha senkitől.

Jellemző, hogy az itt közölt határozat azon a címen utasítja ki az illetőket, hogy nem kérték a községi kötelekbe való felvételüket. Hát ha nem kérték: akkor miért foglalkoznak velük? Semmiféle törvény nem írja elő, hogy bárki köteles legyen illetőséget szereznie ott, ahol lakik.

A jogi fogalmak zavarossága és az egzisztenciális biztonság teljes negligálása árad ki abból az indokolásból, hogy költöz-

Atlantic nyári mozgó

9 1/2 órákor

Apolló mozgó

6 és 9 órákor

Ma, csütörtökön megy utoljára a

Niebelungen II. része

11 hosszú felvonás. Attila korának festői megjelenítése. Attila szerepét Robert K. Rogge a „Dr Mabuse főszereplője alakítja.

Mérsékelt felemelt helyárak.

Elővételi pénztár délelőtt 10 órától.

Megnyílt

Kabát bőrök nagy választékban érkeztek
„CHIC” bőrruha szalon
Calea Victorie (volt Kolozsvári-utca) 1. szám alatt.

Borkabátok a legegyszerűbből a legfinomabb kivitelig. — Nálunk a legdivatosabb kivitelben.

Megnyílt

zenek el ezek az emberek Vaskóhról, mert hiszen helyüket odavalósi emberek is betölthetik. Ilyet eddig soha nem olvastunk. A községi képviselőtestületek még sehol a világon nem gyakorolták azt a jogot, hogy ők iriák elő a vállalatoknak, hogy kiket alkalmazzanak.

Mi azt hisszük, nem is kell külön felhívni a figyelmet, hogy a kiülőzötték és a fizetésre kötelezettek valamennyien zsidók.

A vaskóhi határozatra nagyon csodálkoztunk, különösen azért, mert éppen dr. Neagu Cornél járásában hozták meg, holott Neagu Cornél közgazdászati tudás és pártatlanság tekintetében mint példaul szolgáló tisztviselőt szokták emlegetni.

A Nagyvárad munkatársa tegnap beszélt is a főszolgabíróval, aki íev nyilatkozott:

— Nekem nincs befolyásom arra, hogy a képviselőtestület elsőfokon milyen határozatokat hoz. Nem kell azonban ezeket a kiutasításokat komolyan venni. Eddig még senki sem távozott el és senki ezeket a horribilis összegeket le nem fizette. Az érdekelték panaszkodtak nálam és én felvilágosítottam őket, adják be felebbezéseiket az alispán úrhoz nálam és én azokat pártolól fogom felterjeszteni. A községi előjáróság valószínűleg azon a példán indult el, hogy Nagyváradon is. Belényesen is a községnek ezekből a díjakból jövedelme volt.

Mondanunk sem kell — és ezt a főszolgabíró is tudja, — hogy nem az a községi jövedelemszerzés módja, hogy ilyen képtelen és zavaros határozattal kikérgezzék a lakosokat a községből. Különben is Belényesen ilyen óriási letelepedési díjakat nem követeltek.

Szükségesnek tartanók, ha a felsőbb hatóságok kioktatnák a községi hatóságokat, hogy ilyen önkényes lépésektől tartózkodjanak.

Kovács Benő volt pénztári igazgató kiadatását kéri

A fegyelmi bizottság ítélete

A Sentinela című nagyvárad-i román lap a következőket írja: Köztudomásu, hogy Kovács Benő, a kerületi munkásbetegsegélyező pénztár igazgatója tekintélyesebb összeg elikkasztása után Magyarországra ment át. A rovancsolások még most sem fejeződtek be egészen, de az eddigiekből is megállapítható, hogy

a Kovács által elikkasztott pénz összege megközelíti az egymillió lelt.

A fegyelmi bizottság most határozott Kovács Benő társának sorsa fölött is. Baumann Henrik főszámvevő és feleségét, aki szintén tisztviselő volt a pénztárnál, valamint Kappner Armin pénztárost felüggesztették állásuktól. Belme tisztviselőt egy havi fizetésének elvesztésére ítélték.

Kovács Benő iratait áttették az ügyészséghez és a külügyminiszter útján Magyarországtól diplomáciai uton kéri Kovács Benő kiadatását.

Uj géphlmző üzlet

Saguna (Kapuolnus)-utca 16. szám

Gépi renezászh richellő és madeiran kívül montirozást és előrajzolást és mindenféle kézimunkát vállalunk.

Mikor járnak le az üzlethelyiségek, ipari műhelyek, irodák bérleti szerződésai?

Kell-e ezen szerződéseket felmondani?

II.

A bérleti törvény rendelkezései folytán kétely sem férhet ahhoz, hogy a „nem lakás” céljaira szolgáló helyiségekre vonatkozó bérleti szerződések meghosszabbítva nem lettek, ezek csak egy évi átmeneti időt nyertek és ha ezen egy év alatt a tulajdonossal a bérviszony további fenntartása tekintetében megállapodni nem tudtak, úgy a bérleményt 1925 május 6-án feltétlenül kiüríteni és a tulajdonos rendelkezésére bocsájtani tartoznak.

A törvény, ezen rendelkezése biztosítása érdekében több rendű intézkedést tesz és ezek közé kell soroznunk azt is, hogy 34-ik §-ában arra kötelezi azon bérleket és albérleket, „akik azt a jogot igénylik”, hogy az ingatlant az egyezkedésre engedélyezett egy éves határidőn túl is megtartsassák, hogy a bérleti törvény meghirdetésétől számított 6 hónap alatt perrel lépjenek fel a tulajdonos ellen és ekként az a kérdés, hogy a bérő által támasztott igény alappal bír-e, vagy sem, még a kiürítésre megszabott határidőn belül, vagyis 1925. évi május hó 6-áig elbírálható legyen és ekként a tulajdonos az őt megillető szabad rendelkezési jogában meg ne gátoltassék.

További ily rendelkezése a törvénynek az is, hogy a tulajdonosok a „nem lakás” céljaira szolgáló helyiségek kiürítése érdekében nincsenek a jelen körülmények között felette hosszadalmas peres eljárásra utalva, hanem abban az esetben, ha a bérő, a bérleti viszony meghosszabbítása érdekében előírt peres lépéseket a folyó évi szeptember 27-éig folyamathatva nem tette, úgy a bérleti helyiség kiürítése érdekében 15000 lei évi bérértékig a járásbíróshoz, ezen felül bírősszeggel pedig a törvényszékhez folyamodik és ezen bírói hatóságok a felek meghallgatása és csupán azon kérdés megvizsgálása után, hogy a bérő a szóban forgó keresetet kellő időben beadta-e, vagy sem, meghozzák a határozatot és kibocsátják a kitűzési parancsot, amely ellen sem ellentmondásnak, sem pedig felebbezésnek helye nincs.

Vége ugyancsak a tulajdonos szabad rendelkezési joga biztosítását célozza a törvény abbli rendelkezésével is, hogy azt a bérlelő vagy albérlelő, aki a szóban forgó pert az előírt határidő alatt folyamathatva nem tette és ennek dacára a bérleti helyiségeket 1925 május 6-án a tulajdonos rendelkezésére nem bocsátja, — a tulajdonos javára az előző felévi bérösszeg tízszeres összegével rendeli büntetendőnek, amely bírságösszeg nem mérsékelhető és ennek fizetésére a bérő, vagy albérő abban az esetben is kötelezendő, ha csak egy nappal tovább marad a bérlet ingatlanban, a törvény által részére megadott 3 napos költözködési időn túl.

A törvény mindezen rendelkezései tehát kétségtelenül igazolják, hogy a „nem lakás” céljaira szolgáló helyiségekre vonatkozó bérleti szerződések érvénye 1925 május 6-án megszűnik és ezek felett a tulajdonos szabad rendelkezési jogát visszanyeri.

További kérdésként merülhet fel még az, hogy szükséges-e ezen bérleti szerződések tekintetében a bérviszony felmondása. E tekintetben nézetem az, hogy arra tekintettel, miszerint maga a bérleti viszony, mely a felmondás folytán megszüntetendő volna, nem a bérbeadó és a bérő egységes alkalathatározásának szüleménye, hanem ez a bérviszonyt a szerződő felek akarata nélkül meghosszabbító korábbi törvények folyamánya és arra tekintettel, hogy maga a bérleti törvény a fentiekben ismertetett rendelkezéseket tartalmazza arra nézve, hogy mily módon és mely körülmények között fog a bérviszony megszűnni, tehát a felmondás a törvény értelmében nem kötelező.

Ezen álláspontom ellenére azonban és arra tekintettel, hogy a városi lakásbérleti szabályrendelet rendelkezései hatályon kívül helyezve nincsenek és mert nem tudhatjuk, hogy a csak ezután kialakuló bírói gyakorlat nem-e fog a városi lakásbérleti szabályrendeletben előírt felmondáshoz ra-

gaszkodni, úgy még is ajánlatosnak tartom, hogy minden háztulajdonos a szóban forgó szerződések által szabályozott bérviszonyt a folyó évi októbertől november hó 8-áig terjedő időtartamon belül a szabályrendelet által előírt formában felmondja és ekként magát minden eshetőséggel szemben biztosítsa.

Dr. Lengyel Zsigmond.

A háziur lakás nélkül maradt

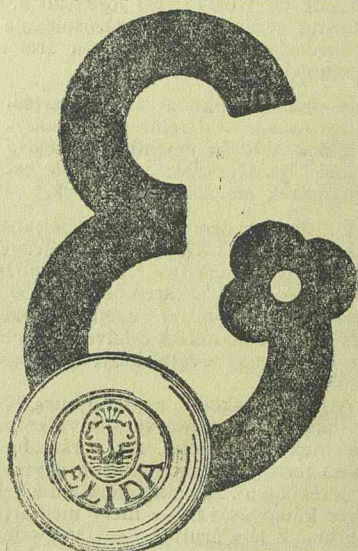
A Varju-utca 1. szám alatti ház tulajdonosa Veres János lókereskedő. Veres házában megürlt egy rekvirált lakás, amelyben azelőtt Furkoi őrmester lakott. A háztulajdonos anélkül, hogy bejelentette volna a lakásbizottságnak Furkoi elköltöztetését, elfoglalta az őrmester volt lakását s a magáét átadta Held Jakab helybeli kereskedőnek.

Held maga is háztulajdonos volt, de házát eladta s így került a Varju-utca 1. szám alá Veres Jánoshoz, aki most önkényes eljárása folytán szomorú viszonyok közé jutott: ki-került az utcára.

A lakásbizottságnak ugyanis tudomására jutott a Veresék tranzakciója s mert Veres bejelentés nélkül járt el, az általa elfoglalt, volt Furkoi-féle lakást kiutalta ille detektívnek, akinek a lakás elfoglalására karhatalmat adott. Azzal, hogy mi történjen a háztulajdonos volt lakásával, amelyet jelenleg az új bérő: Held Jakab lakik, a bizottság figyelmen kívül hagyta. Ez a döntés másodfokban tegnap került a prefektus elnöklete alatt álló kommisszió elé, mely azt minden módosítás nélkül jóváhagyta. Így került ki Veres János háztulajdonos a saját lakásából az utcára anélkül, hogy egyelőre reménye is lehetne fedél alá jutnia. Mert hiszen a Held és közötté történt megállapodás felbontásához a törvényszék ítélete szükséges.

Ugyancsak érdekes döntést képezett az újvárosi plébánia ügye is. A plébániai ugyanis elrekviráltak egy szobát. A rekvirási határozatot Lestyán plébános megfellebbezte s a lakásbizottság a felebbezésnek helyt adott, kimondva azt, hogy egyházi célokra használt lakrészek semmi esetben sem rekvirálhatók, bármely vallásfelekezet birtokában is legyenek.

* Uj! Fehérneműt, felsőruhát legszebben, legolcsóbban gépajourou Astra gépajour. Telekta. 5.

FÜRDŐSZAPPAN
világ hírv

A CLUJI ORSZÁGOS MINTAVÁSÁR

ünnepélyes megnyitása aug. 31-én d. e. 10 órakor lesz. :: 75% vasúti kedvezmény

A miniszter felfüggesztette az Artibusz lebontását

A belügyminiszter tegnap rendeletet küldött Nagyvárad polgármesteréhez az Artibusz ügyében.

A miniszter felvilágosítást kér részletesen a várostól, hogy miért maradt félbe az Artibusz építése, mennyi pénz kell az építés teljes befejezéséig, milyen stádiumban van eddig az építkezés stb. Egyben a miniszter elrendeli, hogy az ő végleges döntéséig az Artibusz lebontását fel kell függeszteni.

Ebben az ügyben dr. Popovici Miklós prefektus nyilatkozott tegnap a sajtónak és kifejtette, hogy ő a maga részéről több ízben adott haladékokat, mert a mai formájában az épület időtlen-ideig fenn nem maradhat. Ebben a prefektusnak igaza van. Remélhető, hogy a prefektus és a miniszter jóindulatú intervenciója után kielégítőleg fogják az Artibusz ügyét megoldani. Annál is inkább, mert hír szerint akció indult meg a Műcsarnok továbbépítése ügyében.

Nagyatádi le akar mondani a miniszterségről

De bíróság elé állítja Eskütt Lajost

Budapestről jelentik: A törvényszék Török-tanácsa egy napos izgalmas tárgyalás után egyelőre befejezte az Eskütt-ügy egyik fázisát. Eskütt Lajos zsarolásait a magyar kormány miniszterei ellen követte el. Száz ezer dollárt kért tőlük az- zal, hogy ha ezt a pénzt nem kapja meg úgy az ellenük folyó megvesztegetési ügyben súlyosan kompromittáló dolgokat fog nyilvánosságra hozni a kormány ellen. A miniszterek azonban nem teljesítették Eskütt kérését, hanem feljelentették zsarolását.

A tárgyaláson Eskütt súlyos dolgokat mondott. Nagyatádi-Szabó miniszterről, nem kevesebbet, minthogy a panamákat közösen csinálták. Az ügyész indítványozta, hogy vizsgálják meg Eskütt elméleti állapotát, amit a bíróság el is rendelt. A tárgyalást pedig elnapolták.

Az Eskütt-ügy kinos szenzációt kel- lépez egész Magyarországon. A lapok új szenzációkkal szolgálnak. Nyilatkoznak a miniszterek és a politikusok is. A nyilatkozatok között kétségtelenül legérdekesebb az erősen érdekelt Nagyatádi-Szabó földmívelésügyi miniszter nyilatkozata, amelyet a hivatalos M. T. I. útján adott ki. Az érdekes nyilatkozat egy részét itt adjuk:

A vádlottak padjáról felelőtlenül szórta ellenem mások gyűlölete és tervszerű rendezése az elvetemült vádakait. Ezekre nem akarok most cáfoló adatokat felhozni. Mindenkor feleltem fölveteltem, hogy ez az ügy minden részletében tisztáz- tassék. Az volt a meggyőződésem, hogy ebben az ügyben az igazságszolgáltatásnak kell teljes világosságot deríteni és leszámolni azzal, aki bűnös. Eskütt Lajos bizonyára kívülről jövő irányításra változtatott eddigi taktikáján és valószínűsítés és kizá- rólág ellenem ontotta hazugságait.

A tárgyalás meglepetést jelentő eredménye elzár attól, hogy azonnal hiteltér- demlő tanukkal és okiratokkal bizonyítsam minden egyes állításának valótlanságát.

A független bíróság iránti bizalmam nem engedi, hogy ezt kifogásoljam. Azok a bizonyítékok, melyek kétséget kizáróan igazolják a vádak hazug voltát, a nyilvánosság elé kívánok hozni.

Előre is közölhetem, hogy az ügyet nem tartom elintézettnak azzal, hogy Eskütt Lajost bolondnak nyilvánítják. Ilyen hallatlan gátsággal összerótt vádak ellen

kell ebben az országban védelemnek lennie az ember részére még akkor is, ha egy ember véletlenül miniszter. Követelem, hogy a bíróság felfüggesztje azokat a kérdéseket, én megkapom a tökéletes elégtételt, a bűnös pedig vegye al a könyörtelen büntetést. Bíróság elé akarok állni. Nem mint miniszter fogom ezt megfenni, hanem mint magánember. Ugyanott követeltem én rehabilitációt, ahol felelőtlenül és akadálytalanul hangzottak el a vádak.

A politika mezején épp úgy nem engedem magamat legázolni, mint egyéni becsületemben, meg kell találnom az igazságot és a független bíróság elégtételét.

Epp elég volt a meghurcoltatásból, az alattomos háttámmögötti vádakból. Nem riadok vissza, igazságom tudatában, becsületem védelmében semmitől és senkitől.

A kávéházi terraszok használatát eltiltotta a városi tanács

Tudvalevő, hogy a járdának az a része, amelyet a kávéházak terraszának használnak, közterület és a telekkönyvben mint a város tulajdona szerepel. A város ezekért a területekért a kávéháztulajdonosoktól rendes bért szedett, még pedig úgy, hogy a használt terület kvadrátmétere után fizették a bért. Ezidén ezt a bért a tavalyi területhasználati díjhoz arányítva igen tekintélyes mértékben felemelte a tanács úgy, hogy

a kávéházi terrasz használati bére majdnem annyit tett ki egy-egy kávéháznál, mint annak egész évi bére.

A kávéháztulajdonosok a legnagyobb meglepetéssel fogadták ezt az igen tekintélyes megterhelést és a törvényes határidőn belül a tanácsi határozatot meg is felelőzték.

Tegnap a késő délutáni órákban azután nagy meglepetés érte a kávéásokat, kaptak egy augusztus 21-ről kelt tanácsi határozatot, a mely nem kevesebbet rendel el, mint hogy

a kávéások a kávéházi terraszt, amely közterület, nem használhatják és így ha ott az üzemet azonnal be nem szüntetik, rendőri karhatalommal fogják a tanács akaratát érvényesíteni.

Az érdekes határozatot azzal okolja a tanács, hogy a kávéások tulajdonképpen azzal, hogy meglelőzték a helypénzt fel- emelő határozatot, azt akarják elérni, hogy annak végrehajtását, tekintettel a közgaz- gatás meglehetősen nehézkes menetére, ki- húzzák egészen az őszig, amikor már nem lesz szükségük a terraszra és így sokkal fölünyesebben és könnyebben tárgyalhat- nak majd a tanáccsal.

Egész bizonyos, hogy a kávéások azo- nal a polgármesterhez fordulnak, a megle- hetősen súlyos rendelkezés visszavonása érdekében. Mindenesetre ennek a furcsa ügynek a kimenetelét nemcsak a kávéások, de a közönség is nagy érdeklődéssel várja.

Old England keztyűi, harisnyái, női férfi ernyői legjobbak és legolcsóbbak.

* Női ruha szabászati varró és kalap- készítő iskola uriaszanyok és leányok részére. Évek óta eredményesen működő is- kolámát kibővítettem. Fővárosi tanerő se- gítségével a legújabb párisi módszer sze- rint női ruhaszabás, varrás és modellezés 6 hónap alatt, kalapkészítés 3 hónap alatt tökéletesen elsajátítható Orbán Sándorné- nál Str. Deák Ferenc-utca 2. Tanfolyam kezdődik szept. 3-án. Beiratás naponként d. u. 5-6-ig. Szabásminták rendelkezésre mér- tük után is mérsékelt áron készíttetnek.

ÚJ DONSKOK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Strada Printul Carol (volt Szilágyi Dezső-utca) 6.
Kiadótulajdonos: Sonnenfeld Adolf Részvénytársaság
Telefon 28.

Előfizetési díj helyben egész évre 600 lei, félre-
300 lei, negyedévre 150 lei, egy hóra 50 lei; vidéken
egész évre 720 lei, félre 360 lei, negyedévre 180 lei.
egy hóra 60 lei.

Előfizetéseket és hirdetéseket elfogad a kiadóhivatal
és a Hegedűs Hírlapiroda. (Telefon 13-01.)

Ma általános munkaszünet

Ma, augusztus hó 28-án. Nagy bol-
dogasszony ünnepnapján általános munka-
szünet van, az üzletek, műhelyek, gyárak
szünetelnek, kivételt képeznek az élelmi-
szer-üzletek és borbélyok, amelyek 10
óraig nyitva tartandók.

Prefectul Politiei:

BUNESCU,
Seful serviciul policei
administrativ:
COSMA.

* Ma, a görög keletiek Nagyboldog-
asszony napján hivatali szünet. Csütörtök-
ön ünnepli a görög keleti egyház Nagy-
boldogasszony ünnepét. A holnapi isten-
tisztleteken délelőtt 12 órakor Avram
Jancu születési évfordulója alkalmával a
görög keleti templomban Te Deum lesz.

* Dr Kiss Döme kitüntetése. Buka-
restből jelentik, a király megengedte dr
Kiss Döme szenátornak, az Ügyvédi
Kamara dékánjának, hogy a Nagy Szent
Gergely-rend jelvényeit, amelyeket a pá-
pától kapott, viselje.

* A vármegyei nyugdíjbizottság ülése.
A vármegyei tisztí és jegyzői nyugdíj-
bizottság tegnap Tempeleán Dezső
vármegyei alispán elnökle alatt ülést tar-
tott. Az ülésen nyugdíjazás nem történt,
csak a már nyugdíjazott egyének nyugdíj-
kérelmét intézte el a bizottság. Így elin-
tették Tanka Ferenc hivatalos, özv.
Moga nyugalmazott főjegyzőné, özv. Pe-
liczay Elekné ár. ülnőkné és Jauza Gy-
la volt jegyző nyugdíjkérelmeiket.

* A megyei árvászeki tisztviselők ro-
mán vizsgálja. Az igazságügyminiszter ren-
deletet intézett a vármegyei árvászekhez,
amelyben az árvászeki tisztviselők román
vizsgáját az év utolsó hónapjára tűzte ki.

* Jelentkezés a sziguranacán. A szigu-
ranca idegeneket ellenőrző osztálya fel-
hívja Miron Lajos nagyváradi lakost, a
kit az idegenek listájáról töröltek, saját
érdekében haladéktalanul jelentkezzen a
sziguranacán.

* A Kereskedelmi Csarnok átírata a
pénzügyi tanácshoz. A Nagyvárad
Kereskedelmi Csarnok az alábbi átiratot
intézte a pénzügyi tanácshoz: A kö-
veztet és behozatali vámról szóló szabály-
rendelet szerint az építőanyagok mentes-
séget élveznek, ha azok nem raktárra, ha-
nem directe az építkezésben leendő fel-
használás céljára érkeznek be a város az-
területére. Ezen rendelkezéssel a város az
építkezés elmozdítását kívánta szolgál-
ni. Tudomásunk szerint a szabályrendelet
ezen kedvezményét ahhoz a feltételhez
kötö, hogy a kérelmező igazolja az építke-
zés engedélyezését s ebben az esetben a
kedvezmény akkor is fennáll, ha a meg-
rendelést az építető nem közvetlenül, ha-
nem valamely vállalat eszközölte. Tapasz-
talatunk szerint a közönség nincsen tájé-
kozva ezen rendelkezésekről, így a ked-
vezményt igénybe venni nem tudja, ha-
nem a valóságban 100 q cement után 150
lei, 100 q méz után 150 lei, 100 q épület-

Theil szalámi Sibiu -- Nagyszeben

fa után 200 lei, 100 q gipsz után 300 lei behozatali és kövezetvámot fizet. Minthogy a közönség tájékoztatatlansága folytán nincsen elérve az a cél, amit a szabályrendelet szándékolt, arra kérjük pénzügyi tanácsos urat, hogy ezen kedvezmény igénybe vehetőségének feltételeiről a közönséget a hírlapok útján tájékoztatni méltóztassék. Fogadja pénzügyi tanácsos ur megkülönböztetett risztetünk kifejezését. Oradea-Mare, 1924 aug. 20. Tisztelettel: Nagyvárad Kereskedelmi Csarnok elnöksége.

* Mandel Ilonka zeneiskolájában a beiratások szept. 1-től kezdődnek d. e. 10-12-ig, d. u. 4-7-ig Str. Alexandru (Teleki) 5. szám.

* Kedvezményes vasuti jegyek. A kolozvári mintavásárra utazók 75% vasuti kedvezményben részesülnek. A kolozvári Kereskedelmi és Iparkamarának ezen kedvezményes jegyek váltására jogosító igazolványai Nagyváradon kaphatók Jósák Kálmán, a Consum itteni megbízottjánál, Magyar-utca 9. sz. alatti lakásán és d. u. 5-8-ig a Kereskedelmi Csarnok titkári irodájában 7 lei lefizetése ellenében.

* Csempész-perek a törvényszék Szőlőssy-tanácsa előtt. A törvényszék Szőlőssy-tanácsa tegnap tárgyalta Streicher József budapesti és Müller Hermann berlini fogtechnikusok vámpereit. A két Bukarestben dolgozó fogtechnikus ugyanis július hónapban szabadságra haza akart utazni és magukkal vitték meglévő értékeiket is. Streicher 3500 lei készpénzt és 30 gramm aranyat, Müller 13500 lei készpénzt és 50 gramm aranyat. A pénzt és az aranyat harisnyájukba rejtették, azonban, azonnal, amikor a vámnál megkérdezték tőlük, hogy van-e náluk pénz, előadták. Ezzel védekeztek a törvényszék előtt is. Védőjük, dr. Tacianu Roman pedig előadta, hogy a vámnál nem tettek eleget a tisztviselők a hivatalos formaságoknak és csak így akasztották a csempészés vádját a két fiatalemberre. A bíróság mindkettőt felmentette és szabadlábra helyezését rendelte el. — Felmentették Olasz Gyula bagaméri és Farkas Lajos éremlyéni lakosokat is a csempészés vádjá alól. Tény ugyan, hogy Farkas két ökröt eladott 18 ezer leiert egy Wrabel Gyula nevű embernek és Olasz jótállott az összegért, azonban bebizonyult, hogy egyik sem tudta, hogy Wrabel Magyarországra akarja csempészni az ökröket.

* Orvosi hír. Dr. Hevesi Béla belgyógyász, a vérbetegségek szakorvosa hazakerkezett és ismét rendel Szent László-tér 16 d. e. 11-1, d. u. 3-5-ig.

* Két millió leivel vesz részt a város a házépítési akcióban. A tanács tegnapi ülésén Bucico polgármester bejelentette, hogy a város központi pénztára egy millióval vesz részt a házépítési akcióban. Dr. Bucico polgármester azt a körülményt vetette fel, hogy a város, — tekintve, hogy a múlt évi költségvetésben ez a tétel beállítható nem volt — milyen módon fog tudni eleget tenni kötelezettségének. A polgármester kérdésére Benedek tanácsos adott választ, aki kijelentette, hogy a májusi házbértöbblet 8-900.000 leire tehető. Ez az összeg a költségvetés módosításával az építkezési akció céljaira fordítható. Van pénze a városnak abból a másfél millió leiből is, amit Mosoiu miniszter bocsátott rendelkezésére, ugyancsak némi tőketartalékot oldott fel a baraképítkezésekből.

* Karinth Frigyes, a jóízű humoráról ismert kiváló író írta a szövegét „A hét évig nem lesz szerencsém” című vígjátékának, amely ma kerül bemutatásra a Dorian Terrasoon 9 órákor és a Dorian filmszínházban a 6 óras előadásokon.

* „KEGYELET” a Sas alatt.

* Model bársonykalapok érkeztek V. Szatmáry Eszter és H. Tapfer Olga kalapszalonjába, Teleki-utca 32. sz.

* Biharpüspökibe 100 lei a menetjegyiroda autója az utas lakásáról.

* Az építő-bizottság tagjai. Gavora Sándor és Ardelean János mérnököket dr. Popovici Miklós pretekstus az építőbizottság külső tagjaivá nevezte ki.

* Gyermekehulla a kanálisban. Zsuzsua Nicolae városi kanálistisztító munkás a Bulv. Regele Ferdinandon, a kanálisban egy oszlásnak induló körülbelül hat hónapos leánygyermekhullát talált. Értesítette a rendőrséget, ahonnan az ügyeletes tiszt és a rendőrorvos szállt ki a helyszínre. A nyomozás megindult a bestiális anya kiltének megállapítására.

* Ideges embereknél és lelkibetegek-nél az enyhe Ferenc József keserűvíz jó emésztést, tiszta fejet és nyugodt alvást terem.

* Beiratások. Értesitem a t. tanoncartartó iparos-mester és főnök urakat, hogy az ipariszkolai beiratások szept. 1-től 7-ig tartanak. A tanszerdij fejenként 70 lei. Évközben átírások nem eszközölhetnek, azért kívánatos, hogy megfelelő beosztás végett a tanoncartartó főnök személyesen jelenjen meg tanulóival. A beiratás naponta 9-12-ig és 3-6-ig tartanak a Szaroveszky-utca 7. szám alatt eszközöltek. Azon tanulók, akik még nincsenek szerződöttve, azonnal kössék meg a szerződést, mert a főnök a próbaidő alatt is köteles tanulóját iskolába járattatni. Az igazgatóság.

Az állami polgári fiúiskola igazgatósága ez úton közli az érdekelte szülőkkel, hogy a beiratkozások f. hó 29-én kezdődnek és szeptember 10-ig tartanak. Felvételek délelőtt 10-12 óra között a Széles-utcai iskola igazgatósági irodájában eszközölhetnek.

* Nemzeti válogatott—Várad válogatott 4:1 (2:1) Tegnap délután a nemzeti válogatott mérkőzött Nagyvárad válogatottal. Maga a mérkőzés nem igen bővelkedett érdekes jelenetekben. A mezőny legjobb emberei Tänzer, Ströck II., Semler, Szász, Csomag voltak. A nemzetiek góljait Tänzer, Ströck II. (2) és Semler, a váradiakét pedig Csillag lőtte tizenegyesből.

* Magántisztviselők és kereskedelmi alkalmazottak taggyűlése az Atlantic mozgóban f. hó 31-én d. e. fél 11 órai kezdettel lesz megtartva. Napirend: A záróra kérdése, bérakciók lehetősége, kongresszus. Tekintettel a fontos napirendre, a központ egy kiküldötttel képviselteti magát. Mindenkori ott legyen!

* Macalik képeinek kiállítása Kornweisz-nél, Rákóczi-ut.

* Öt százalékkal lesz állítják a nemzetközi postatárfát. Bukarestből jelentik: A Stockholmban székelő nemzetközi postabizottság elhatározta az internacionális postatárfának október 10-től kezdve öt százalékkal való leszállítását.

* Felhívás. A férfiszabó iparosok szakcsoportja a felhalmozódott rendkívüli fontos ügyek letárgyalására elhatározta, hogy folyó hó 28-án, csütörtök este 8 órakor az Ipartestület helyiségében rendkívüli közgyűlést tart. Monus Sándor írt elnök.

* Iparosgyűlések. A szobafestő és mázó iparosok e hó 31-én, d. e. 9 órakor; a női szabó és női kalapos iparosok f. hó 28-án, este 8 órakor; a borbély- és fodrász-iparosok 28-án, este 8 órakor az Ipartestületben tartandó gyűlésen okvetlenül jelenjenek meg. Az elnökség.

* Böszörményiné és Roth Olga kalapszalonjába bársony és filc bécsi modellek érkeztek. Vlahuta (Szt. János) utca 7. b.

* Grenadin, etamin, opál, nyerselyem ruhavásznak, sephírek leszállított árakban Schésinger és Jung cégnél.

* Bécsi Schmidt-bonbonok Aszódinál, Sas-palota: 10 deka lei 24.

Az állami polgári leányiskola (Parcul Stefan cel Mare Mo 4.) igazgatósága értesíti azon szülőket, akik ezen iskola I. osztályába akarják beírni gyermekeiket, hogy szeptember 2-án felvételi vizsgára jelentkezzenek. A felvételi vizsga román nyelv és számtanból lesz. Értesíti az igazgatóság azon gyermekeket, akik javítóvizsgára vannak utasítva, hogy ezen vizsgák szeptember 3-án lesznek megtartva. Szeptember 4-én és 5-én magánvizsgák lesznek. Szeptember 8-án és 9-én a IV. osztályt végzett magántanulók abszolváló vizsgájára lesz. Szeptember 12-től 18-ig beiratások a II., III., IV. oszt. részére ugyan-ezen intézkedés vonatkozik azokra is, akik mint magántanulók akarnak beiratkozni. Directiunea.

MOZI

— Nibelungen II. része. Ma, csütörtökön megy utoljára a Nibelungen II. része, maradandó, nagyon kedves emlékeket hagyva hátra mindenkiben. Igen különböző véleményeket hallottunk a közönség köréből, erős vitakozások indultak meg, hogy melyik a jobbik az első, vagy a második rész. Mindenesetre igen kellemes ezek alapján megállapítani azt, hogy e grandiozus filmnek szépségei nem átmenetiek, nem a mindennapi filmteljesítés produkciója, hanem valósággal műremek, amelyben a szerző fantáziája, a rendező mesteri keze, a szereplők kifogástalan játéka és az utóleráthetetlen technikai kivitel, mind egyforma mértékben kivette a maga méltó részét.

— Karinth Frigyes a Dorian filmszínházban. Vigjáték-műsor keretében kerül bemutatásra ma, csütörtökön „A hét évig nem lesz szerencsém” című frappáns vigjáték, melynek a szövegét a kiváló magyar humorista Karinth Frigyes írta. A vigjáték-műsort kiegészíti „Fatty megszők hazulról” című kacagató 2 felvonásos amerikai burleszk, a főszerepben Fatty. Az előadások kezdete a Dorian Terrasoon 9 és a Dorian-filmszínházban 6 órakor.

TŐZSDE

Bukarest, augusztus 27. Zárlat: Páris 1120, London 922, Newyork 204. Róma 916, Zürich 38'60, Bécs 30, Prága 615.

Valuták: Font 920, frank 1140, svájci 40, lira 930, dinár 255, dollár 202. osztrák 30, magyar 27, szokol 620.

Zürich, augusztus 27. Zárlat: Berlin 10.0-127, Amsterdam 207, London 2397 Páris 29, Newyork 533 fél, Milanó 2365, Prága 16, Budapest 0.0069 fél, Belgrad 667 fél, Bukarest 260, Bécs 0.0075 egyv.

Budapest, augusztus 27. A szerdai értékpapírpiacl zárata: Angol-Magy. 42, Magy. H. 552, Olszb. 20.250, Osztr. H. 187 Salgó 562, Rima 121, Allamv. 456. Keresk. b. 1200, Belv. tak. 27, Pesti Hazai 3530, Borsod-Misk. 124, Első Bpesti gőz 124. Beocsini 975, Borsodi szén 103, Köszén 2875, Urikányi 900, Globus 25, Koburg 40, Csáky 12, Fegyver 1270, Ganz-Danub. 2730, Ganz-Vill. 1360, Láng 110, Schlick 54, Boni 62, Izzó 630, Papir 40, Karton 80, Klotild 280, Atlantika 29, Cukor 2465, Östern. 210, Gummi 16 fél, Georgia 437, Océan 18, Phobus 36, Villányi 70, Lipták 10 fél, Lignum 54, Neuschloss 4, Ofa 535, Nasici 2160, Zabolai 83, Adria 1040, Tröszt 131.

A TEVE

— REGÉNY —

47

Írta: LAKATOS LASZLÓ

Erre is feleltem. Most már vasárnap sem aludtam. Szaporítottam a személyzetemet, egyszerre három gépbe diktáltam, új megbízásokat hajszoltam, igazgatósági és felügyelő-bizottsági tagságokat, a bankoknak nagy üzleteket találtam ki, amelyekből külön nyereség és jutalom esett rám.

Még így sem volt könnyű dolog. Erdős úr — most ébredtem rá — és én egy anyagból vagyunk gyúrva, amikor vele harcolok, tulajdonképpen magammal bírok. Magammal? Hiszen, ha csak ennyi volna. Ugyanaz az anyag? Helyes, de amikor az Erdős urat gyúrták, több anyagot használtak fel, mint amikor a Berényit gyúrták. Itt két egyforma ember bírkózik, de csak annyira egyforma, amennyire az óriásnak és a törpének is egyformái vannak, keze, lába, karja. És a törpe mégsem bírkózhatik az óriással.

Junius végén voltunk, amikor teleírtam a kis fekete notesz utolsó lapját is. Pedig az utolsó lapokat már nagyon óvatosan írtam, számokat és betűket aprón, szorosan egymáshoz, hogy sík fényen belőlük. Csak új könyvet nem kezdeni!

XLIV.

Ejszaka összeadtam a noteszt. Végig az egészet, mindent. Nagy szám iött ki. Megdöbbentem. Azt még sem hittem volna, hogy ennyivel tartozom. Igaz, hogy nem volt egy kalaptű, amit be nem jegyeztem volna. De mégis, ez az összeg rettentő. Ennyire nem számítottam. Többel tartozom már nem szabad. Életveszélyes volna.

Másnap reggel kivettem a bankból a pénzt. Betettem a tároamba, autóbá utam. Ki Erdős úr irodájába. És nyugtát fogsz adni gazember! Ma nyugtát a kezemből!

Mántha csak megérezte volna, hogy miért jövök. Másfél óráig várakoztatott engem, a bankigazgatót! Mindenféle semmi embereket fogadott előttem, titkárokat, gépírókat, szolgálkat hívott és küldött, míg én a legjobb barátja, ott égettem az előszobában egy karosszékekben és egyik félőgarattát a másik után dobtam el. Hát lehet ez! Ez az ember minden este csak csengett nálam és az ajtó magától pattan fel előtte, teríték várja és — szervusz! szervusz! — már ül is le az asztalhoz, egyenesen a feleségem mellé, aki mindig a ő kedvenc ételeit főzti, pedig tudja, hogy azok ártanak az én gyomromnak. És én most itt, ebben az irodai előszobában, mint valami állatkérő síheder. Úgy éreztem magamat, mint valamikor, amikor ott ültem a hatalmas ügyvéd iroaszála előtt és vártam, hogy: mi lesz, elfogadja-e a dolgozatomat és akkor lesz ebéd, vagy pedig kidob és én vihetem a zalogházba a kalapomat. Akkor legalább kerten ültünk egymással szemben, de most itt annyi mindenféle ember közt. Hogy nem szégyeli magát az ilyen viselkedésért.

Végre bejutottam hozzá. Pár udvarias szó, bocsánatkérés. Le akarok ülni, amikor látom, hogy van valaki harmadik is a szobában, egy fiatal ember. Ránézek. Erdős megért.

— Kérik, a gyorsíró. Remélem, nem bánt, ha itt van.

Eánt? Mi az, ami engem még bántani tudna

— Egyáltalán nem. Csak kérik, szeretnék veled négy szemközt beszélni.

Félállt.

— Négy szemközt?

— Igen. Vagy nem tudod kérlek, hogy mi az a négy szemközt? Négy szemköztnek hívjuk azt, amikor ketten beszélnek egymással. Mert két embernek van összesen négy szeme. Igaz, hogy van olyan ember is, akinek egymagának van négy szeme.

Ezek azok, akik azt is meglátják, ami a hátuk mögött történik.

Elvörösödött, az asztalra csapott:

— Martin úr menjen ki.

(Folyt. köv.)

A Olonista kongresszus résztvevői feltétlenül el kell hogy **Cionizmus csödjé** c. könyv olvassák a Cionista mozgalom tényleges állapota fölül tiszta képpel birjanak. — Kapható a Központi Ujság és Jegyirodában és a kongresszus napján az „Apolló”-mozgó bejárójánál.

COCOLIVE
A LEGFINOMABB PIPERE-
SZAPPAN
FŐRAKTÁR: COCOLIVE, KISINEU.

Szép nagy üzlethelyiség

a város legforgalmasabb helyén, az Avram Jancu (Kossuth Lajos)-utcán kladó. — Értekezni

ULLMANN ARTHUR Nagypiac-tér 8. sz.

Árverési hirdetés

Közhirre tesszük, hogy egyik fizetésben és átvételben késedelmes adóunk költségére és veszélyére bádgaruk különböző kávédarálók és alkatrészek stb. az 1924 évi aug. 29-én d. e. 11 órakor a Granária helyiségében Sirul Cebilor (Szarvas-sor) 1-3 közjegyző közben jötté mellett megtartandó nyilvános árverésen a legtöbbet ígérnek elfognak adatni. Kikiáltási ár az összes árukért

Lei 50.000, bánatpénz 10%, vételi illeték vevőt terheli és a megvett ingókat azonnal elszállítani tartozik. Eladó semmi irányban szavatosságot nem vállal. Az árverezendő áruk a cég hivatalos helyiségén az árverést megelőzőleg naponként d. e. 9—12-ig d. u. 3—6-ig megtekinthetők.

Oradea-Mare, la 26 Aug. 1924.

Antrepositul Granaria S. A.
Granaria Áruktár R. T.

ELADÓK

Egy öntött vas csigalépcső, állványok, pultok s egyéb díszberendezési tárgyak a Derby (Hungária) Cipőgyárban.

MASITS szücs

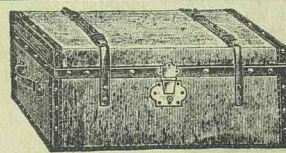
Strada Vlahuja (Szent János-utca) 2

Sport bundák

nagy választékban minden színben
3000 Leitől feljebb

Áller képes családi lap régebbi számai visszamenőleg 1-es számig kizárólag Hegedűs Hir-tapiroda Nagyvárad kapható.

Gyárunkban, Str. Cuza Voda (Szacs-vay-utca) 18. szám alatt egy külön

detail áruosztályt rendeztünk be elsőrendű bőröndárunk, berendezett kasszainknak és iskola-táskáinknak eredeti gyári árban való elárúsítása céljából. Felvállalunk továbbá mindenféle szakmánkba vágó különleges bőröndárunk elkészítését méretek szerint, ugyiszintén vállalkunk javításokat is.

Nagyvárad Bőröndárú és Táskagyár
Str. Cuza Voda (Szaosvai-utca) 18. szám.

Eladó ház

Sft Ladislau Körös-utcán azonnal beköltözhető 3 szoba fürdőszoba, cselédszoba, konyha kamarából álló szép modern akással. Parkirozott udvar, gazdasági udvar, nagy istálló. Külön épületben fűszer üzlet. Értekezni. Kortamáros Lászlónál. Strada I. C. Bratianu (Szaniszló-utca) 22.

SZÖNYEGEK, BÚTOROK RÉGISÉGEK VÉTELE ÉS ELADÁSA.

STERNBERGNÉL
ORADEA-MARE, PIATA UNIRII No 2

A Tegnaposabb Híradás ára 30 lei

A NAGYVÁRAD APRÓHIRDETÉSEI

Egy sor ára 3 lei, vastag betűs 6 lei

Házasság

Házasságközvetítési ügyben méltóztatásuk lapunkra való hivatkozással bizalommal Faragó Jenő elismert úri és diszkrét előkelő irodájához fordulni, Budapest, Népszínház-utca 16. Díjtalan felvilágosítás. Céljelzéstelen levelekre Megbízások Romániából, Slovenskóból, Jugoszláviából, Magyarországból. 9

Oktatás

Latin nyelvből rendes v. magántanulók állandó előkészítésére vagy javító vizsgára elvállal nagy gyakorlattal bíró szaktanár. Cím kiadóban. 424

Zongora tanítást akadémiai módszerrel. Kívánatra házhoz. Cím kiadóban. 497H

LAKÁS

Lakást adnék izr. házaspárnak esetleg konyhaszénálattal is. Grószné, Str. Pece utca 12. 475

Egyszoba, konyha, spájz teljes berendezéssel azonnal átadó. Vas. Str. Cuza Voda (Szacsavay-utca) 76. 503

Ellátás

Útolsó ad elvállal iskolás leányt vagy hivatalnoknő teljes ellátásra. Cím a Hegedűs Hirtapirodába. 453H

Két iskolás leánykát elfogad román úri család, zongora használatát. Értekezhetni Strada Szaroveszky-utca 21. Popovicsné 496H

Alkalmazás

Tízszemélyes mindenest keresek azonnali beépésre 3 tagú családhoz. Cím a kiadóban. 464

Bármiféle ipodai munkát, könyvelést, román levelezést is d. e. 8-1-ig azonnal vállalok. Cím a kiadóban. 425

Besseres deutsches Mädchen suche zu meine 5 Jähriges Mädeli. Dr. Antal, Str. Nic. Iorga (Zöldfa-u.) 21. 500H

Útazó textil, divat, rövid-aru szakmában elsőrangú erő állást keres. Cím a kiadóban. 493

Gyors- és géplíró, minden irodai teendőkben járatos, azonnali állást keres. Cím a kiadóban. 494

Mérlegképes bankgyakorlattal bíró könyveit keres alakulóban levő részvénytársaság. Írásbeli ajánlatok bizonyítvány másolatokkal dr. Váradi Ödön ügyvédhez adandók be délután 4-6 között, Parcul Traian (Széchenyi-tér) 12. 6

Mindenes főzőnőt keres kétféle család, Diósné, Str. Deák Ferenc-u.) 2., II. emelet 499H

Perfekt gép- és gyorsíró, könyvelésben is gyakorlott, hosszabb kereskedelmi praxissal állást keres, (számvető diktandóra ir). Címeket a kiadóra kér.

ELSZAKITHATATLAN

KEK MUNKÁS, VÁSZON ÉS SZÖVET RUHÁK
"INDUSTRIA" RUHAÜZEM
ORADEA-MARE, CALEA VICTORIEI No. 1.

Adás-vétel

Eladó 243 bérház, üzlet-ház, magánház 100 ezertől 4 millióig. Szanatorium mellett 10 holdas szőlő, főúri lakással, olcsón. Weisz Gizi, Strada Tipografiei (Nyomda-utca) 4. sz. 48

Aki eladni vagy venni, bérbe adni vagy bérbe venni bármit óhajt, az forduljon bizalommal Popovics adásvételi irodájához Str. Vlahuța (Szent János-utca) 4. 396

Tisztelettel értesítem t. ügyfeleimet, hogy irodámat Szt. János-utca 1 alól Dr. Berkovics Ferenc-utca 64. szám alá saját házamba helyeztem át. Továbbra is vállalkoz utlevél-vizum ügyeket, bármilyen kényes természetű megfigyeléseket, ingatlanok adásvételét, valamint bármilyen más megbízást a legmérsékeltbb díjazás mellett. Levelekre azonnal válaszolok

Pércsy Ferenc
kereskedelmi vállalata
Str. Dr. Berkovics Ferenc 64

Bőlnk forgalmu vidéki városban egy vasúti lakással átadó. Cím a Hegedűs Hirtapirodába. 498H

Nyári rózsá burgonya kapható 50 kilótól kezdve Schwarz, Str. Cuza Voda (Szacsavay-u.) 11. 495

Eladó ó német stílusú e. é. dílo vit. innel, ebédlő, háló, úri szoba, egy renaissance ebédlő, álló tükrök, hencser, szekrény fehér és barna, vaságalyak. Rövid kereszthúros és egy hosszú zongora. Bul. Reg. Ferdinand Rákóczi-ut 30. Szász. 473

Eladó 14 hold szőlő, melyből hét beültetett termő, a többi gyümölcsös és szántó, gyönyörű parkított úriakkal, vancellér-lakással, istállósával. — Megvételre keresek beköltözhető házat, lehetőleg nagy udvarral vagy kerttel. — Risko, Lakatos-u. 10. 415H

Hálószoza üzleti dobozok perzsa szőnyeg eladók. Oláry I., Bul. Regele Ferdinand (Rákóczi-ut). 470H

Eladó kézimunka storok, függönyök, fehér színes és arany terítők, nagyon szép filé munkák, csipkék, betétek és motívok, kötött terítők, kicsik és nagyok diványpárna montirozatlan kicsi kelin terítők, szekrény csikok. Zzebkendény. leibhenek, álló lámpaernyő, szőnyegek, perzsa, szmírna és argaman. 23 m. finom rumburgi vázson. 12 személyes ékező szervíz és egy 6 személyes ezüst szervíz, goblen kép selyem horgolt dedikálók, selyem rojlos kendő kötött csipke. Regele Ferdinand (Rákóczi-ut) 30 sz. jobbra SZÁSZ. 287H

Külföld

Csipekeendilözést gépen olcsón készítek Str. Cuza Voda (Szacsavay-utca) 8. ajtó 1. 480

Őszl, téli női kosztümök, köpenyek, ruhák és férfi tehermentek 250—600 leig teljesen készítenek a leggyorsabból a legdivatabb. Nílgésztelep 100-62 Schwartz-ház. 340

Főbb éve fennálló szabás- és varró iskola szeptemberben kezdődik. Piața Schlauch (Schlauch-tér) 2. 458

24/6 kamatra keresünk magánpénzt teljes fedezettel. Adásvételi Rig. Parcul Traian (Széchenyi-tér) 24. Értékesítés délután. 4

Fletraiz nagytítást, perzsaszőnyeg rajzolást vállal Diósy Mihály, Str. Ep. Pavel-u. 20. 502

Hárisnya stoppolást fehérnemű, és minden felsőruha javítás és varrást jutányos áron vállal Horváth Sándorné Huszár-utca 1. 389

60—10.000 Lei kölcsönt keresek 1 évre ingatlant fedezettel. Lakást adok kamattal fejében. Str. Cogălniceanu (Váradi Zsigmond utca) 59., ajtó 10. 504

Nyugagyak

gyermekkoesik, fésűk, illatszerek legolcsóbbak a

D'OR-ban

Regele Ferdinand 16.

Modern chamotte

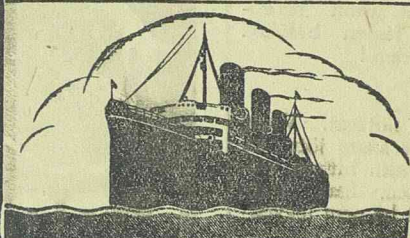
kályhák

különbéle színekben raktáron, 2500 Lettől kaphatók valamint átrákokat és javításokat vállal

Varga György

kályhás mester
Strada Berkovici No. 33.

HAMBURG-AMERIKA vonal UNITED-AMERICAN LINES

rendszeres és egyenes összeköttetés gőzhajóinkkal

**Kanadába Argentiniába
Braziliába Cubába és Mexikóba**

valamint kieszter hetenként hajójarat Észak-amerikába a „Deutschland”, „Albert Ballin”, „Resolute”, „Reliance” hajókon.

Az összes utazási kérdésekre díjtalan felvilágosítást ad a romániai vezérképvislet

Lazar H. Lazarovitz

Központ Temesvár, Strada Mercy 2.
Telefon 16-58, valamint a következő fiókok:
Bucarest, Calea Grivitei No 183.
Arad, Strada Eminescu 12.
Oradea-Mare, P. Mihai Viteazul 5.
Sighisoara, Piața Unirei 34.

MERNOKI RAJZ-PAUS-MILLI
METER ÉS VÁZLATPAPÍR TEKERCSEBEN
ÉS IVBEN **SONNENFELD**-NÉL

ORADEA-MARE PIATA REGINA MARIA
(BEMER-) TER 3 TELEFON 62

VIZUMOKAT

legolcsóbban és leggyorsabban megszerez, megbízásokkal elvállal

Futárjártat mindennap Cluj - Brassó - Bucurestibe.
Hirdetéseket és reklámokat az összes vidéki lapok részére felvessz eredeti tartáltsáig árban.

„MERCUR” hirdeti si iroda és ügynőség

Sir. GENERAL MOSOIU 7. a 10. szobát lakottanál szobában.
Telefon interurban: 2-21.

Árverési hirdelmény.

Közhírré teszem, hogy zálogtartó hitelező Banca Generală a Țării Românești részéről a Kereskedelmi Törvény 306. §-a alapján adós terhére és veszélyére a Groș-i (Biharmegye, Aleșdi járás) erdőben szabályos méterekre rakott mintegy 20.000 (Huszezer) ürméter, 16 hónapos vágásu bükk hasáb tűzifa nyilvános árverésen el fog adatni.

Az árverés folyó évi szeptember hó 10. (tizedik) napján délután 4 (négy) órakor előírt közjegyző hivatali helyiségében (Cosbuc Gy. utca 7.) tartatik meg.

Kikiáltási ár 65 Lei méterenként, helyben az erdőben.

Árverezni szándékozik a közjegyző kezéhez 100.000 Lei bánatpénzt tartoznak letenni.

A bank fenntartja jogát arra nézve, hogy az árverés eredményét jóváhagyja, vagy ha a megajánlott vételár nem fedezné követelését, azt visszatartás.

Jóváhagyás esetén vevő bánatpénzt 250.000 Leire kiegészíteni köteles, mely összeg a bank pénztárába fizetendő és biztosítékul szolgál az alábbiak szerint.

Vevő köteles az árverés napjától számított három hónap alatt a fát az erdőből kiszállítani és a vételárat a kiszállított fa arányában megfizetni.

A 250.000 Lei biztosíték az utolsó átvett részlet vételárába fog beszámíttatni.

A fa átvételénél minden 10.000 kilogrammos kocsiarokmány 20 ürméternek számítatik.

Vevő a fa vételárát három hónap alatt köteles kifizetni még abban az esetben is, ha ez alatt a határidő alatt nem tudná a fát az erdőből kiszállítani, ellenkező esetben elveszti biztosítékát a bank javára, mely a még ki nem szállított fát vevő terhére eladhatja.

Vevő köteles a kirovandó kincstári vételi illetéket is megfizetni.

Árverezni szándékozik felvilágosításért a Banca Generală a Țării Românești Sucursala Oradea-Mare-hoz fordulhatnak, hol is rendelkezésükre bocsátanak egy egyént, aki a fát nekik a helyszínén megmutatja.

Oradea-Mare, 1924. augusztus 26.

Dr. Gheorghe Popa,
közjegyző.

Brillíánst, platinát, törmellék aranyat és ezüstöt magas árban veszek.

KOHN HENRIK ékszerész

Strada Avram Janku (volt Kossuth Lajos-utca) 7. sz.

BEREGI M. SÁNDOR

angol és francia

női divat terme

Str. Prințul Carol (Szilágyi Dezső-u.) 19.